

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ THẨM

**PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TIẾP CẬN CỘNG ĐỒNG
CHO ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG MẦM NON
TẠI CÁC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN TỈNH YÊN BÁI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ THẨM

**PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TIẾP CẬN CỘNG ĐỒNG
CHO ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG MẦM NON
TẠI CÁC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN TỈNH YÊN BÁI**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Trịnh Ngọc Thạch

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan toàn bộ số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng trong bất cứ một công trình nào, các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc./.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thắm

LỜI CẢM ƠN

Luận văn với đề tài “**Phát triển năng lực tiếp cận cộng đồng cho đội ngũ hiệu trưởng trường mầm non tại các xã đặc biệt khó khăn tỉnh Yên Bái**” được hoàn thành theo chương trình đào tạo thạc sĩ chuyên ngành Quản lý giáo dục do trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên tổ chức. Nhân dịp luận văn được hoàn thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn đến Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Khoa Tâm lý - Giáo dục, các thầy cô giáo trường Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho em trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt em xin chân thành cảm ơn Tiến sĩ Trịnh Ngọc Thạch, người trực tiếp hướng dẫn khoa học trong suốt quá trình nghiên cứu để em hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Nội vụ tỉnh Yên Bái và các phòng ban liên quan; các đồng chí hiệu trưởng, các bạn bè đồng nghiệp; gia đình,... đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi để tôi học tập nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Mặc dù bản thân đã rất nỗ lực và có nhiều cố gắng, song chắc chắn luận văn không thể tránh khỏi những hạn chế, thiếu sót. Kính mong nhận được các ý kiến góp ý của các nhà khoa học, các thầy giáo, cô giáo, các nhà quản lý, các bạn đồng nghiệp,... để công trình nghiên cứu của tôi ngày càng hoàn chỉnh hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2015

Tác giả

Nguyễn Thị Thắm

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
5. Giả thuyết khoa học	4
6. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu.....	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TIẾP CẬN CỘNG ĐỒNG CHO ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG MẦM NON TẠI CÁC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Trên thế giới.....	6
1.1.2. Ở Việt Nam	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến đề tài luận văn.....	10
1.2.1. Quản lý giáo dục và quản lý nhà trường.....	10
1.3. Giáo dục Mầm non trong hệ thống giáo dục Quốc dân	20
1.3.1. Vị trí của trường Mầm non	20
1.3.2. Mục tiêu của giáo dục Mầm non.....	21
1.3.3. Định hướng phát triển trường Mầm non.....	21

1.4. Hiệu trưởng và vai trò của Hiệu trưởng trường Mầm non.....	21
1.4.1. Khái niệm Hiệu trưởng	21
1.4.2. Vai trò của hiệu trưởng trường mầm non trong việc tiếp cận cộng đồng	22
1.5. Năng lực của hiệu trưởng trường mầm non trong tiếp cận cộng đồng các xã đặc biệt khó khăn	25
1.5.1 Khái niệm năng lực tiếp cận cộng đồng và phát triển năng lực tiếp cận cộng đồng	25
1.5.2. Năng lực huy động các lực lượng xã hội tham gia xây dựng môi trường giáo dục thuận lợi cho giáo dục mầm non	26
1.5.3. Năng lực huy động các lực lượng xã hội tham gia vào quá trình giáo dục ở trường mầm non	27
1.6. Yếu tố tác động đến phát triển năng lực tiếp cận cộng đồng của hiệu trưởng trường mầm non tại các xã đặc biệt khó khăn	29
1.6.1. Yếu tố khách quan.....	29
1.6.2. Yếu tố chủ quan	30
Kết luận chương 1	31
Chương 2. THỰC TRẠNG VỀ NĂNG LỰC CỦA ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG MẦM NON TẠI CÁC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH YÊN BÁI	33
2.1. Khái quát vị trí địa lý, tình hình dân cư, đặc điểm kinh tế và xã hội của tỉnh Yên Bái.....	33
2.1.1. Khái quát vị trí địa lý	33
2.1.2. Đặc điểm dân cư.....	34
2.2. Khái quát chung về giáo dục và đào tạo tỉnh Yên Bái.....	35
2.3. Tình hình phát triển giáo dục mầm non tỉnh Yên Bái	35
2.3.1. Quy mô mạng lưới, trường, lớp, học sinh.....	35
2.3.2. Chất lượng chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục.....	36
2.3.3. Đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên	38
2.3.4. Cơ sở vật chất trường lớp.....	39

2.3.5. Công tác phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em năm tuổi.....	40
2.4. Thực trạng hoạt động tiếp cận cộng đồng của Hiệu trưởng các trường mầm non vùng khó khăn trên địa bàn tỉnh Yên Bái	40
2.4.1. Nhận thức về hoạt động tiếp cận cộng đồng của hiệu trưởng.....	41
2.4.2. Hoạt động tiếp cận cộng đồng của người hiệu trưởng.....	44
2.5. Thực trạng năng lực tiếp cận cộng đồng của Hiệu trưởng các trường mầm non vùng khó khăn.....	47
2.5.1. Năng lực của hiệu trưởng trong việc huy động các lực lượng xã hội tham gia xây dựng môi trường giáo dục	48
2.5.2. Năng lực của hiệu trưởng trong việc huy động các lực lượng xã hội tham gia vào quá trình giáo dục.....	53
2.6. Đánh giá chung về thực trạng năng lực tiếp cận cộng đồng của Hiệu trưởng các trường mầm non vùng khó khăn trên địa bàn tỉnh Yên Bái	58
2.6.1. Những thành công và nguyên nhân.....	58
2.6.2. Những hạn chế và nguyên nhân	59
Kết luận chương 2	60
Chương 3. BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TIẾP CẬN CỘNG ĐỒNG CHO ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG MẦM NON TẠI CÁC XÃ ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN TỈNH YÊN BÁI	63
3.1. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp.....	63
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính pháp lý.....	63
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống.....	63
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả.....	64
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	64
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa.....	65
3.2. Một số biện pháp nâng cao năng lực tiếp cận cộng đồng cho đội ngũ hiệu trưởng các trường mầm non ở xã đặc biệt khó khăn trên địa bàn tỉnh Yên Bái	66
3.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức của hiệu trưởng về các chính sách xã hội hóa giáo dục trong tiếp cận cộng đồng	66

3.2.2. Biện pháp 2: Tăng cường nghiên cứu, học tập các mô hình tiếp cận cộng đồng của các trường mầm non tiêu biểu trong và ngoài tỉnh.....	68
3.2.3. Biện pháp 3: Đẩy mạnh công tác bồi dưỡng và tự bồi dưỡng năng lực theo chuẩn hiệu trưởng trường mầm non.....	70
3.2.4. Biện pháp 4: Phối hợp các lực lượng xã hội, các ban ngành đoàn thể, các tổ chức cùng tham gia thực hiện công tác tiếp cận cộng đồng	73
3.2.5. Biện pháp 5: Tổ chức đánh giá các hoạt động tiếp cận cộng đồng để thường xuyên đổi mới biện pháp quản lí thích hợp trong từng giai đoạn	76
3.4. Mối quan hệ giữa các biện pháp đã đề xuất.....	79
3.5. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đã đề xuất	80
3.5.1. Mục đích khảo nghiệm.....	80
3.5.2. Nội dung khảo nghiệm	80
3.5.3. Phương pháp khảo nghiệm.....	80
Kết luận chương 3	82
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	84
1. Kết luận	84
2. Khuyến nghị	85
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	88
PHỤ LỤC	92

DANH MỤC KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ đầy đủ
CBQL	Cán bộ quản lý
GDMN	Giáo dục mầm non
QLGD	Quản lý giáo dục
XHHGD	Xã hội hóa giáo dục

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Quy mô phát triển mạng lưới trường, lớp mầm non	36
Bảng 2.2. Chất lượng chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ mầm non những năm qua ...	37
Bảng 2.3. Chất lượng giáo dục mầm non những năm qua.....	38
Bảng 2.4. Tình hình đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên bậc học mầm non.	38
Bảng 2.5. Công tác tuyển dụng viên chức giai đoạn 2011-2015	39
Bảng 2.6. Công tác phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em năm tuổi	40
Bảng 2.7. Nhận thức về vai trò của hoạt động tiếp cận cộng đồng của hiệu trưởng trường mầm non ở xã đặc biệt khó khăn	41
Bảng 2.8. Đánh giá về lợi ích của hoạt động tiếp cận cộng đồng mang lại cho các trường mầm non	42
Bảng 2.9. Thực trạng huy động các lực lượng xã hội tham gia xây dựng môi trường giáo dục	45
Bảng 2.10. Thực trạng huy động các lực lượng xã hội tham gia vào quá trình giáo dục trẻ.....	46
Bảng 2.11. Thực trạng năng lực lập kế hoạch huy động các Lực lượng xã hội tham gia xây dựng môi trường giáo dục	48
Bảng 2.12. Thực trạng năng lực tổ chức huy động các lực lượng xã hội tham gia xây dựng môi trường giáo dục	49
Bảng 2.13. Thực trạng năng lực chỉ đạo huy động các lực lượng xã hội tham gia xây dựng môi trường giáo dục	50
Bảng 2.14. Thực trạng năng lực kiểm tra, đánh giá huy động các lực lượng xã hội tham gia xây dựng môi trường giáo dục.....	52
Bảng 2.15. Thực trạng năng lực lập kế hoạch huy động các lực lượng xã hội tham gia vào quá trình giáo dục	53
Bảng 2.16. Thực trạng năng lực tổ chức huy động các lực lượng xã hội tham gia vào quá trình giáo dục	54
Bảng 2.17. Thực trạng năng lực chỉ đạo huy động các lực lượng xã hội tham gia vào quá trình giáo dục	56
Bảng 2.18. Thực trạng năng lực kiểm tra, đánh giá huy động các lực lượng xã hội tham gia vào quá trình giáo dục	57
Bảng 3.1. Kết quả đánh giá mức độ cần thiết và mức độ khả thi của các biện pháp đề xuất.....	80